

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 159

Maribor, petek 17. julija 1931

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Redni prihodnji ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Volja mesočno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din; dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglaš oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Pariz obvladuje položaj

POPOLNA SOGLASNOST MED ZAVEZANIMI DRŽAVAMI — NEMCIJA DOBI 12 IN POL MILIJARDE FRANKOV — POGOJI ZA POSOJILJO.

PARIZ, 17. julija. Po poslednjih informacijah dobro poučenih krogov se pričakuje, da bodo razgovori med zastopniki francoske vlade, ameriškim državnim tajnikom Stimsonom in Hendersonom do prvih znanih rezultatov. V prvi vrsti so zbrani predstavniki treh danes najmočnejših velesil soglasno ugotovili potrebo takojšnje pomoči Nemčiji potem velikega mednarodnega posojila. Ugotovljena pa je bila tudi soglasnost v vršnih stvarih in moralnih garancij, ki jih bo morala nuditi Nemčija državam zmagovalkam za to veliko posojilo.

Ti pogoji in potrebne garancije bodo sporočene neposredno dr. Brüningu in dr. Curtiusu, ki obiščeta jutri Pariz. V zvezi s tem pričakujejo v Parizu, da bo došel sem še tekom današnjega dne angleški ministrski predsednik MacDonald. Vsekakor je že sedaj gotovo, da bo znašalo posojilo Nemčiji okoli 12,5 milijarde frankov. Od tega prispeva Francija 30%, 30% Zedinjene države, ostalo pa Anglija, Nizozemska, Belgija, Italija in Švica. Prvi obrok posojila bo izplačan takoj po podpisu pogodbe in sicer v višini 4 milijard frankov.

Sahovska olimpijada v Pragi

PRAGA, 17. julija. Včeraj dop. je bilo odigrano VII. kolo. Jugoslavija: Litva 1 in pol: 1 in pol (1). Dr. Vidmar je podlegel Mikenasi. Partija Astalos—Leinbergas prekinjena. Pirc remiziral z Wištanekom. König premagal Lutzkisa. Popoldne VIII. kolo: Jugoslavija: Amerika 1 in pol: 1 in pol (1). Kasidan premagal dr. Vidmarja. Kostic remiziral s Horowitzem. Pirc premagal Stonerja. Partija Astalos—Marshall prekinjena. Po VIII. kolu je Jugoslavija ostala na VII. mestu s 15 (2).

Z BOMBO NAD UČITELJICO.

BERLIN, 17. julija. Na učiteljico v vasi šoli March na Bavarskem so izvršili neznani storilci bombni atentat, ki k sreči ni uspel, ker je bila učiteljica slučajno odsotna. Na podlagi težkih indicij je aretiralo orožništvo delavca, berta

več vidno igra pod isto odejo z nemškimi nacionalci ter Moskvo.

Naloga pondeljkove velike londonske konference bo, da enkrat temeljito razčisti razmere med Francijo in Nemčijo ter v bodoče za vselej onemogoči Berlinu dvojno igranje z reparacijskim vprašanjem. Nemčija mora spoznati, da je njen edini spas iz sedanjega položaja, če tega v resnici še želi, samo v resnično iskreno mišljenem sodelovanju s Francijo in njenimi zavezniki.

Težišče situacije leži danes že v Parizu, kjer že še vedno klub vsem dosedanjim razočaranjem resničnega in popolnega sporazuma z Nemčijo. Francoske zahteve po političnih garancijah za sodelovanje pri finančni sanaciji nemškega gospodarstva niso samo prestižno, temveč bitno vprašanje. Eventuelni postanek dr. Brüninga in Curtiusa v Pari-

Glavni doslej že znani pogoji za posojilo so: 1. posojilo se mora amortizirati v 10 letih s carinskimi dohodki, 2. preteku Hooverjevega odločitvenega leta nadaljuje Nemčija z izpolnjevanjem Youngove pogodbe, 3. Nemčija ustavi nadaljnjo graditev bojnih ladij, 4. Nemčija se obveže za dobo 10 let vsaki aktivistični zunanji politiki, ki bi ogrožala obstoječi položaj v Evropi.

STIMSON POSREDUJE MED PARIZOM IN RIMOM.

PARIZ, 17. julija. Kakor poročajo francoski listi, je imel ameriški državni kancelar Stimson dolge razgovore s predsednikom Mussolinijem in raznimi italijanskimi strokovnjaki za pomorsko oboroževanje. Predmet razgovorov je bil dogovor ameriške vlade za sporazumno rešitev francosko-italijanskega pomorskega spora. Baje je Stimson zelo zadovoljen s potekom razgovorov ter je izjavil novinarjem, da bo ta spor definitivno likvidiran tekom prihodnjega meseca, tako da bo odstranjeno to za sklicanje pošne razorožitvene konference zelo pomembno vprašanje.

Meyerja, ki je osumljen, da je izvršil atentat iz osvete. Hotel se je namreč nasčevati nad učiteljico, ker je odkrila, da zavaja mladoletne deklice in da je zlorabil celo svojo hčerko, zavoljo česar je bil obsojen na daljšo zaporno kazen.

Opasni konkurenti.

Iz Newarka poročajo, da je posekal rekord, ki ga je dosegel med ameriški tihotapci alkohola Jack Diamond kot največkrat napadeni in obstreljeni tihotapec njegov konkurent Peter Seritelli. To je ugotovljeno z uradno zdravniško preiskavo. Novi rakodni junak se bavi spekulacijo samo s tihotapstvom piva. Na poslu je tako več, da je vzbudil zavist pri vseh tekmečih na polju tihotapstva. Napadli so ga že ponovno ter ga večkrat vsega preresetali s krogliami. Doslej ima na svojem telesu že 25 brazgotin od krogel.

zu na njuni poti v London bo prvi znak, da se tega končno zavedajo tudi nemški državni.

Jugosloveni pozorno zasledujemo potek dogodkov v Nemčiji in je iskreno želimo, da bi se posrečilo premostiti doslej skoro nepremostljive ovire med Nemčijo in Francijo. Za omogočitev tega sporazuma smo požili velike finančne žrtve ter pokazali, da smo prežeti duha evropske solidarnosti. Želimo pa iz srca, da niso bile te naše žrtve zastopni ter da bodo prihodnje ure tudi nemški državni ki poskušali v tem duhu pristopiti k reševanju vprašanja obstoja svoje države ter s tem dokazali, da je kljub vsem napotim Moskvi in podvigom zaslepljenih nacionalističnih sovinitov zmagala v usodni uri med Nemci vsaj hladni razum. Če že ne želja ohraniti Evrope pred novimi strašnimi pretreslaji,

Strašen boj z nož med očetom in sinom.

V hiši posestnika Dvorjaka iz Sv. Marjete pri Vičanju je prišlo poslednje čase do ponovnih ostrih spopadov. Tako sta se pred nekaj dnevi prepirala zopet oče in sin, ki je očital očetu, da ne živi prav. Pričela sta se celo dejansko obdelovati, nakar je izvelkel sin nož in prizadejal očetu več sunkov z nožem v gornji del telesa. V silobranu je posegel tudi stari Dvorjak po nožu in zabodel z močnim sunkom rezilo noža sinu do ročaja v prsa. Po tem obupnem činu sta se oba zgrudila oblit s krvjo na tla, kjer so ju našli sosede, ki so prepejali oba težko ranjena v bolnico v Slóvenjem gradu. Sin je kmalu podlegel ranam, s smrtjo pa se bori tudi oče.

Po 16 letih se je vrnil

iz ujetništva neznanec, ki ga je ustavil včeraj v Mariboru na cesti policijski stražnik. Legitimiral se je kot Štefan Dončič iz zagrebške okolice. Je 36 let star in pravi, da je odrinil leta 1914 s tedanjim 53. pešpolkom v Galicijo, kjer je bil maja leta 1915 pri Kolomeji ujet. Prepeljan je bil v Taškent, po revoluciji je prehodil vsi Rusijo in Sibirijo ter se končno vrnil po 16 letih peš preko Dunaja v Jugoslavijo.

V bolnici je poškodbam podlegla

gospa Ema Carieda iz Nove vasi, o kateri smo poročali, da je težko ponesrečena povodom eksplozije špirta. Izdihnila je po težkih mukah. Vzorno gospodinja objokujejo vsi, ki so jo poznali.

Nemška imena ulic

Iz predvojne Maribora se vedno uporabljajo pri prihodih raznih vlakov nekateri postrežki, ko se sipljejo potniki iz izhoda. »Pičen gefelik in di Bismorkstrosen?« Kako se to lepo čuje kaj? Mi smo pa mnena, da bi trebalo gospode postrežke primerne poučiti, da je raba imen, ki ne eksistirajo več, nedopustna!

Strupen les.

Znano je, da imajo razne kovine zelo škodljiv vpliv na človeško zdravje in da čisto zbole delavci, ki imajo posla z njimi. Omenimo naj samo svinco in živo srebro. Manj poznano pa je, da obstoji tudi strupeni les in sicer les južnoafriške bukve in avstralskega moah drevesa, ki povzroča huda zastrupljenja. Dolgo časa so opazovali, da oboleni mladenjci na težkih zastrupljenjih in da nekateri celo ohrome za vse življenje. Čim se ranijo s tem lesom, ali pa tudi samo vdihujejo prah pri njegovem predelovanju. Na podlagi kemične preiskave sestavin teh lesov so pozneje šele ugotovili, da je v njih velika količina hudo strupenih alkaloidov.

Oče 42 otrok.

Pred pariškim sodiščem se je moral zgovarjati mizar Beyer, ki se je izdal za očeta 42 otrok. Moža je k temu zavedla lepa vsota, ki jo preme vsaka francoska žena ob rojstvu zdravega otroka od države. Ko je po predpisih prijavil v občinski pisarni dejansko rojstvo svojega otroka pred 3 meseci je tam sunil 100 legitimacij, na katerih treba prijavljati novo rojenčke in na podlagi katerih izplačujejo državne blaginje novorojenčkom namenjene vsote. Dogovoril se je z raznimi ženami in babicami, ki so mu potrdile rojstva vedno novih otrok, da je potegnil tako izplačila za rojstvo 42 otrok. Zaslужil je s tem v treh mesecih lepo svoto 60.000 frankov, kar je vzbudilo sum, da je malo preveč podeden, našli je bilo lepo število otrok prijavljenih pod rubriko »nezakonski«.

V Kokarjah

Ko čuješ to besedo prvič, se nehoti spomniš različnih Krk in Krčic, misliš na Kokre in Kokrice, pa tudi na številne med nemškim narodom udomačene besede Gurk, Görtschitz, Gurnitz in Kanker, ki po svoji obliki in po svoji vsebini ne morejo zatajiti svojega slovanskega porekla; glasne in žive priče neovrženega zgodovinskega dejstva, da je zemlja, ker se nahajajo ta rečna in krajevna imena, nekoč bila slovanska, pa četudi danes tam domače ljudstvo govori pristno nemško narečje. Naša vas Kokarje morebiti vključuje temu z onim, ki je v Krku ni nič v sorodstvu; a sredi katerega leži kot skrit biser naše subalpinske idile, je v jezikovno-narodnem oziru tako deviški, od vsakega tujega vpliva nedosežen in nedotaknjen, kakor da bi bil postavljen prav v osrčje slovenske zemlje; pa te čaka na mehke, zelenem pragu, preko katerega moraš, čepi dokaj nedolžno in ponižno pod solnčnimi in zračnimi vrati, skozi katere moraš, ako se peš ali v zaprašenem modernem vozilu iz Mozirja, tega prekrasne trga ob bistri Savinji, bližajšemu našemu gorskemu mestecu, blestečemu Gornjemu gradu. Tik nad Mozirjem, pri škofovskem Marijinem gradu, pri Vrbovcu in pri slovenskem Nazaretu, se izliva v Savinjo njena podgorska in planinska sestra Dreta, dovajajoč ji vode s Črničve, z Menine planine, s Tolstega vrha in s Črete. V tej Zadregski dolini se vrstijo v hladu poskočne Drete, ki z eleganco in lahkoto nosi mnogobrojne lahke splave na svojem hrbtu preko visokih jezov, pa tudi v svežem vonju in v osvežujoči senci obširnih gozdov in prešumenih bregov, hribov in brežulikov se po selom, vas za vasio, začeni od Vrbovca in Prihove skozi Žlavor, Doblatino, Kokarje, Lačjo vas, Gorico, Pusto polje, Potok, Podgoro, Zg. in Sp. Kraše, Smartno, Volog, Devče, Bočno, Otok in Kropo tja do Gornjega grada in čez njega do Štangroba in Nove Stifte pod Črničem.

Če se torej hočeš ustaviti v Kokarjah, da si jih kot pristno slovensko vas na pragu in pred stranskim pohodom v Savinjske planine ogledaš, moraš svojo pot prekiniti komaj pol ure hoda za Vrbovcem in slov. Nazaretom tik pod prvo cerkvijo, ki jo ugledaš na nizkem oblemju v sredi duhtečih lip, košatih orehov in sivejših se brad; v njihovi senci je skrita tudi »mežnarica«, kjer priden črevljarek s fatalnim imenom Strgar soseske avlja pončene in izdeluje li nje črevlje, pa ima pri skrbeh za svojo

družinico in svoje posestvo še vedno sa dovolj, da ti pokaže vse slike in znamenitosti, ki jih hrani romarska cerkev **Materne Božje v Kokarjah**. Pod holmom s stiska in gnete kakih dvajset knjižniščin v s ponosnimi gospodarskimi plopji; vse obdano od dozorevajoče pšenice in klanjajočega se težkega ječmena, samega rumenega zlata, v pšenici tu pa tam pretkanega od svetlejšega srebra, vse tja do Drete; ob njej tri lepa mestna poslopja, gostilna Ježovnik, jež, ž. a. m. in, društveni dom, in t. in mično znamenje: to so Kokarje ob Dreti.

Danes kot romarska cerkev nekoliko v stran potisnjena, hrani cerkev M. B. v Kokarjah še vidne sledi stare, žal že minule slave. Nagrobni kamen, ob stranskem vhodu uzidan v cerkveni zid, z značilnim grbom in s štiliziranimi cveticami v nemškem jeziku govori ob grobu plemkinje Eve Zofije Dietrichstein, ki je l. 1617 umrla »In Altenburg«, v sedanem Vrbovcu — Marijinem gradu. Prava slava te božje poti pa sega v starejše čase in njeni vidni znaki, četudi samo obnovljeni, še vise v svetli in živi notranjosti cerkve na njenih stenah. Prva slika z dolgim srednjeveškim nemškim besedilom prikazuje dolgo, v vijugah proti cerkvi pomikajočo se procesijo, ki po nasvetu gornjegrajskega benediktinskega opata K. Pintarja prosi Marijo Kokarsko pomoči proti hudemu zimskemu mrazu in snegu, ki sta uničevala ljudi in živino v zgodnji pomladi. Marija Kokarska je pomagala; še predno je bilo božje opravilo opravljeno, je na kvaterni petek v pustu zapihal jug, mraz se je polegel in sneg, prej višji nego ljudje, je na mah skopnel; priprošnja je bila uslišana, slava Kokarj se je pričela širiti. Poleg številnih votivnih slik, podob in tabel z napis iz starejšega časa in naših dni pa je značilna za cerkev M. B. v Kokarjah, ko je slavo še danes poje med narodom razširjena dolgovezna epska pesem, votivna tabla s primernimi slikami in podobami, »ponovljena« l. 1854 s tem-le besedilom: »En Soldat u Turski jezhi is shlezja u kovarjen je skus pomozh Marije Kokerske is jezhe biu reshen. Shou je zhes wode ino suhim persho se je Marij tosem salvalt. Sa spomin je to Kapo, ino palzo tu pustu.« Te »Kape« ni več na mestu; tudi sablje ne, ki je baje tamkaj prej visela; pač pa je ob sliki pritrjena medalja iz svetovne vojne, ki jo je slovenski borec obesil tjakaj, da tako veže naše dni in povojne čase s staro slavo M. B. v Kokarjah. Dr. Fr. Mišic.

Drobiž iz Radvanja

Smrtna kosa. Včeraj zjutraj se je preselil med krilate 4 mesece stari Langhamer Valter. Iskreno sožalje!

Pevsko društvo »Lira« priredi v nedeljo 19. t. m. v gostilni Podgoršek v Novi vasi poletno veselico. Prijatelji petja bodo prišli na svoj račun, kajti mladi pevci bodo pokazali, kaj so se v letošnjem letu naučili. Vstopnine ni.

Nove table in hišne številke so došle in jih že nabijajo.

Krasen uspeh je dosegel pri nedeljski dirki za državno prvenstvo gosp. Faninger Bruno, član radvanjskega kolesarskega društva »Poštela«. Prišel je v kategoriji juniorjev drugi na cilj. Mlademu nadarjenemu kolesarju čestitamo k uspehu.

Pobrežani

in tudi pešci, ki iz mesta hodijo na mestno pokopališče, nujno prosijo mestno in pobreško občino, naj uredita, da se bo cesta iz mesta do pokopališča vsaj trikrat na dan škropila, ker bodo sicer poginili v prahu in bacilih.

Na občnem zboru SPD v Ljubljani sinoči 16. t. m. je vsled odstopa dr. Tomiška bilo treba voliti novega predsednika. Od 432 oddanih glasov je dobil dr. Josip Pretnar, tajnik TOIZ, 297 glasov in je bil izvoljen ob burnem aplavzu zborovalcev.

Zanimiva prometna ugotovitev.

Neki dijak se je potrudil in je včeraj od 4. ure zjutraj do 9. ure dopoldne naštel 756 vozil, ki so pasirala Tržaško cesto v razdobju — 5 ur. To je za promet v Mariboru vsekakor zanimiva ugotovitev!

Predpisi za kuluk.

Te dni dobivajo davkoplačevalci od Mestne občine plačilne naloge za kuluk. Trgovski gremij v Mariboru opozarja svoje člane, ki se nameravajo proti temu davku pritožiti, da se zgłase v pisarni Društva hišnih posestnikov v Gregorčičevi ulici 8.

Pobiranje prispevkov Ruskega Rdečega križa.

Kr. banska uprava sporoča: Organizacija Ruskega Rdečega križa namerava z odobritvijo ministrstva za notranje posle z dne 20. marca t. l. št. 15.928, ter glavne uprave Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v tekočem letu zbirati prispevke za nakup medicinskega in ekonomskega inventarja. Občinstvo naj to akcijo Ruskega Rdečega križa po najboljših močeh podpira!

Odlikovanje orožnika.

Ministrstvo notranjih del je odlikovalo orožniškega narednika Karla Hirša iz dravskega orožniškega polka z nagrado 1500 dinarjev, ker je ujel opasnega zločinca Rudolfa Mohorka po njegovem strašnem zločinu na Jelovcu. Z 800 dinarji nagrade pa je nagraden orožniški kaplar Zafdel Janez, ki je pomagal aretirati neke ponarejevalce denarja.

Tekma harmonikarjev v Mariboru!

»Citroenova« kolona Mariboru.

Danes opoldan je dospela v Maribor velika kolona najrazličnejših avtomobilov znane francoske tovarne »Citroen«. Kolona je na potu po Evropi ter vzbujala s svojimi vozili zaslužno občudovanje občinstva vsepovsod, kjer nastopi. V Mariboru se je utaborila na Glavnem trgu, kjer ima naše občinstvo priliko ogledovati si sedaj pravo avtomobilsko razstavo avtomobilov od najluksuznejših limuzin pa do proslulih zmagovalk Sahare »avtomobilov-gosenice«.

Veliko narodno skupščino v Medjimurju sklicujejo bivši poslanci HSS Tisaj, oba Čizmešija, Hrudić, Žnidarić, Lesjak in drugi za 19. t. m. ob 10. dop. v Donji Kraljevac. Skupščina naj bo veličastna manifestacija kmetskega naroda iz Medjimurja za kralja in Jugoslavijo. Prisostvoval in govoril bo vođa novega kmetskega pokreta na Hrvatskem čiča Karla Kovačević.

Izgubila se je

88letna Jožefa Klavara, mati upokojenega poštnega zvančnika Klavore Ferda. Pogrešajo jo od 14. julija, ko je odšla v cerkev. Ženica, ki jo je poslednje čase zapuščal sponzor, je oblečena v ponošeno modro obleko, pokriva je s sivo ruto ter obhaja v sukajne čevlje.

»Lastavica« zopet v hangarju.

Te dni je dobila mariborska »Lastavica« nov propeler in se je pod vodstvom pilota Franca Krčka vrnila v svojo matično, v hangar na Teznu. Železni volgi Moravca treba samo čestitati!

Iz Slivnice pri Mariboru

nam piše kmet: Težko je skoro, opisati, kako trpi kmet. Vedno bolj se poglablja v obup, ko vidi, da mu suša jemlje up za upom na dobro letino. Vedno pogostejše so javne dražbe. Ni tedna, da ne vidiš nabitega dražbenega oklica: zdej voz, zdej pohištvo, zdej živina. Včasih ni v celi vasi dobiti 50 Din. Ljudem primanjkuje za sol. Edini kmetov up, krompir, vsled suše ne raste. In še ta je že zdej samo po 1 Din, dasi ga večina nima niti za lastno potrebo. Hmeljski nasadi, ki so v prvih letih obljubljali milijone, so izginili. Najdeš samo še par nasadov pri ljudeh, ki imajo sušilnice. Gozdovi, v katerih je bil poprej rezervni kapital, se podirajo danes le za kurjavo. Kako pri vsem tem naj kmet misli na nabavo knjig, da si izpopolni znanje in se usposobi za boljše vodstvo gospodarstva, ki očitno hira in propada? Saj ne zmore niti za davke, zavarovalnine in drugo, da bi se izognil nepotrebnim eksekucijskim stroškom. F. P.

Sv. Križ nad Mariborom.

V nedeljo, dne 19. julija vsi okoličani in Mariborčani vabljeni na prelep obmejni Sv. Križ, kjer se bo vršila slovesna blagoslovitev novozgrajenega občinskega vodovoda za vas Sv. Križ. Blagoslovitev se izvrši na slovesen način ob 9. uri predpoldne in bo sodelovala znana kamniška godba. Po blagoslovitvi velika ljudska veselica v gostoljubni gostilni Verdonik.

Zobozdravnik dr. Dernač,
Stolna ulica 1/II zopet ordinira.

Danes Jutri
muzikalni čudež
Velika kavarna
2 Forings 2 Forings

Velik vlom na Teznu.

V noči od 14. na 15. julija so vdrl neznani vlomilci v trgovino posestnika, gostilničarja in trgovca Jerneja Očka na Teznu. V trgovino so prišli na ta način, da so vtrli šipo na zunanjem in notranjem gostilniškem oknu, nakar so vlomili iz gostilne v trgovske prostore. Tu so pobrali iz blagajne razne zlate predmete kot zapestno žensko uro, prstan z briljantom, ženski prstan, žensko zapestnico, uhane in srebrno žensko torbico. Poleg tega so odnesli še 6000 cigaret »Vardar«, 2 kg čokolade, 20 škatlic sardin in za kakih 1000 dinarjev kovanega drobiža. Skupna škoda znaša okoli Din 10.000. Storilca zasleduje orožništvo.

Najdba dvokolesa.

Mizar F. je Jože na naslonjeno na vrata svojega stanovanja moško črno pleskano kolo, znamke »Steyer«. Oddaja je na policijo, kjer ga dobi lastnik.

Z motorjem je povozil

strugar v delavnicah državnih železnic, Gril Viktor, 60letno Kren Marijo. Nesreča se je zgodila sinoči ob pol 21. uri na poljski poti, ki pelje iz Studencev proti delavnic državnih železnic v bližini Murkove ulice. Gril je vozil počasi in dajal ženici, ki je počasi korakala s svojo hčerko po poti, znamenje s hupo. Krenova, pa jih je najbrže preslišala, ker se je nenadoma znašla pred motorjem, ki je bil brez luči. Padla je na kraj ceste ter se precej potolkla. Poleg tega ima raztrgano obleko. Sočasno je padel z motorjem tudi Gril in z njim njegova spremnilevalka Wagner Marija.

Nov reševalni avto.

Reševalni oddelk Prostovoljnega gasilnega društva v Mariboru je preuredil star avtomobil tipe »Puch« v nov reševalni avto. — Karoserijo je izdelala tvrdka Slavko Lešnik. Včeraj je bil odpremljen v svojo matico, kjer bo po predpisih opremljen in prepleksan, nakar bo nastopil svojo samaritansko službo.

396 bolnikov

je imela včeraj mariborska splošna bolnica. Sprejeti bolnikov so radi nujno potrebni popravi zelo omejeni in so n. pr. tekem včerajšnjega dne sprejeli samo 4 bolnike na novo.

Mariborski in dnevi drobiž

Zaključek procesa proti mesarjem

Včeraj krog pol 19. je sodnik proglasil razsodbo v velikem procesu proti mariborskim mesarjem, ki je vzbudila toliko zanimanja v naši javnosti. Že davno pred razglasitvijo razsodbe se je zbrala v bivši porotni dvorani številna množica, ki je nestrno pričakovala zaključni akt procesa. Večino prvih klopi so zasedli obtoženi mesarji, ki niso nič manj nestrno čakali prihoda sodnika, kakor občinstvo.

Po uvodnih formalnostih in pozivanju posameznih obtožencev je med največjo tišino proglasil sodnik Levstek končno razsodbo, po kateri je bilo 9 obtožencev oproščenih, 32 pa obsojenih, ker so prekršili zakon o pobijanju draginje in navijanju cen s tem, da so prodajali meso z več kakor 25% dovoljenega dobička. Oproščeni so bili: Roza Detiček, Štefan Dobovičnik, Franc Hohnjec, Josip Kirbiš, Friderik Reisman, Blaž Sardinšek, Franc Smode, Franc Stibil in Anton Verbovšek.

Ostalih 34 obtožencev pa je bilo obsojenih na zaporne kazni od 8 do 25 dni in na denarne kazni od 400 do 1500 Din. Tudi morajo obtoženci kolektivno nositi stroške za kazensko postopanje. Sodba mora po pravomočnosti biti objavljena v »Uradnem listu«. Mesarju Filipiču je bila tudi za dva meseca odvzeta obrtna koncesija.

Kakor doznava, bo vložil državni tožilec priliz proti razsodbi 9 obtožencev.

nih mesarjev in preizkušni odmerjeni kazni obsojenih. Priziv proti obsodbi na bodo vložili tudi zastopniki obsojenih mesarjev.

Tragična smrt mariborskega dijaka v Celju.

V zdravilišču v Topolšici se je zdravil delj časa učiteljski Mirko Bunc iz Studencev pri Mariboru. Ker mu je postajalo vedno slabše, so ga nedavno od tam oddali v celjsko bolnico. V sredo zvečer je v hipu duševne zmedenosti skočil skozi okno prvega nadstropja in obležal na mestu mrtev. Svoicem iskreno sožalje!

Smrtna kosa.

Davi ob 3. je umrl v Mariboru 67. letu starosti Franc Pirk. Pogreb bo v nedeljo 19. t. m. ob 16. na mestno pokopališče. — V splošni bolnici pa sta umrla 73letni zasebnik Klotjčnik Franc in 36letni delavec Dolamič Anton. Preostajajo naše iskreno sožalje!

Uradne ure v državnih uradih.

Ministrski predsednik, armijski general Peter Živković, je podpisal odredbo, da trajajo odslej uradne ure v državnih uradih samo do 11.30 in ne do 12.30, kakor doslej.

Načrti za pravoslavno cerkev v Mariboru so izdelani. Jeseni prično kopati temelje na Jugoslovanskem trgu, na spomlad pa bodo vstali z gradnjo. Zgradba je proračunata na 2 milijona Din, z notranjo opremo pa na 4 milijone Din.

Kako je v Liki?

Iz pisma udeleženca medicinsko higijenske ekskurzije).

Medicinci — absolventi zagrebške univerze so v spremstvu nekaterih profesorjev tekom meseca julija na znanstveno-higijenski ekskurziji deloma po Liki, Primorju in zapadni Bosni, deloma po severni Dalmaciji. Zanimiv je kratek odlošek iz pisma enega izmed udeležencev:

...Na svojih vsakodnevni ekskurzijah, ki smo jih delali deloma z avtom, deloma peš v bližnji in daljni okolici Gospiča, smo videli mnogo novega in zanimivega. Najlepša je bila avtotura, ki smo jo napravili 4. tm. Prevozili smo ta dan dve tretjini Like. Po krasni cesti, ki se vije v nepreglednih serpentinah preko Ječbita, smo šli vse do meje Bosne in celo v Bosno samo.

Na teli svojih vežbah smo imeli priliko spoznati vso bedo Ličanov. Vozili smo se z avtom uro, dve in še več, ne da bi spoznali kakšnokoli vodo. Ti siromaki si morajo spravljati vodo iz tri, štiri in še več ur oddaljenih vodnjakov in cistern. Videli smo mlakuže, iz katerih pri nas ne bi hotela piti niti naša živina, ki jo pa tukajšnji ljudje uporabljajo za svoje lastne potrebe. Ena glavnih nalog tukajšnjih higijenskih zavodov — v katerih sedaj prakiramo — je, da preskrbijo Ličane z vodo. Ker ni živih vrelcev, jih nadomeščajo z ogromnimi cisternami (do 500 kubiko), ki se v deževnih mesecih napolnijo. Trajalo bo pa seveda še precej časa, predno bodo z malimi krediti, ki so na razpolago, lahko te kraje zadostno preskrbeli z vodo.

Drugo nič manj važno vprašanje je higijenska ureditev kmečkih domov. Imeli smo priliko, si jih precej ogledati. Pise se

zgrajene skoro vse po istem sistemu. Podolžna hiša je razdeljena v kuhinjo in družinsko sobo. Oba ta prostora merita v dolžino in širino največ 5 do 6 metrov. V sredini kuhinje je ognjišče, kakoršna imajo naši skavti v svojih taborih. Jasno je, da je zakajena vsa hiša. V mali sobi pa živi vsa družina, ki so pa tu navadno precej obilne. Saj nas je skoraj pred vsako hišo sprejelo do šest in še več otrok. Vsekakor ima v naših lepih kmečkih domovih živina lepše domove, kot so tu človeška prebivališča.

V zvezi s tem raziskovanjem smo imeli priliko spoznati Ličane tudi kot gospodarje in delavce. Prepričali smo se, da je med njimi tudi precej lenobe. Hodili smo ure in ure, ne da bi našli le košček obdelane zemlje, ali pa v takem ogromnem koščku samo majhno njivico, ki pa krasno uspeva. Tako je n. pr. v gospiški občini neobdelane zemlje okrog 25 tisoč jutrov (1 jutro je krog 6000 m²), v celi Liki pa krog 80.000. Ličani žive namreč v zajednicah, ki imajo v posesti ogromne komplekse, obdelajo pa samo toliko, kolikor potrebujejo za svoje lastne potrebe. F. zatrdilih doktorjev in inženirjev, ki nas spremljajo na naših izletih, bi bila potrebna parcelacija te zemlje, ki je pa težko izvedljiva, ker bi ogromno stala. Ličani pa v zadnjih 4 letih, odkar je začela v Ameriki kriza, nimajo denarja. Skoro polovica domačinov je namreč v Ameriki, odkoder so vedno pošiljali dom denar. Ta edini vir je sedaj usahnil, in danes nimajo Ličani niti lastnih pridelkov niti denarja.

Počastimo spomin onih, ki so dali življenja za našo svobodo

Na vojnem pokopališču pri Parizu je velik oddelek, kjer spe večno spanje junaki bivše srbske vojske. Za našo narodno svobodo so žrtvovali vse. S svojo smrtjo so povečali pravice nas kot naroda, da zahtevamo za se prostor pod svobodnim solncem, kar smo tudi v veliki meri dosegli. Izkažimo jim svojo hvaležnost! Pokažimo, da znamo ceniti krvne žrtve in da znamo ceniti svobodo, ki so se za njo žrtvovali.

»Udruženje rezervnih oficirja i ratnika« je prevzelo inicijativo, da uredi naš oddelek vojnega pokopališča pri Parizu.

Da dobi potrebna denarna sredstva, si je izposlovalo dovoljenje, da sme izdati spominske znamke, ki so nekoliko dražje od običajnih. Ta razlika naj služi edino za ureditev našega odelka na imenovanem pokopališču in za postavitev dostojnega spomenika.

Pariz je središče sveta. Milijoni tujcev ga posejajo vsako leto in večina obišče tudi vojno pokopališče. Dostojna ureditev našega oddelka torej ni samo stvar pijetete, temveč tudi stvar narodnega prestiža.

Da »Udruženje« svojo nalogo dostojno završi, je dolžnost javnosti, da mu z vpo rabo jubilarnih znamk k temu pomaga. Rabite samo spominske znamke sami in priporočajte jih svojim znancom in prijateljem. Žrtve ne bodo velike, a če vsak izpolni svojo narodno dolžnost, bomo lahko dostojno počastili spomin naših padlih.

Obračamo se v prvi vrsti na naše denarne zavode, na industrialce in trgovce in jih prosimo, naj rabijo pri svojem poštenem prometu jubilarne znamke, ki se dobe pri vseh poštnih uradih, ali pa naj sporoče svojo potrebo na teh znamkah naravnost: Udruženju rezervnih oficirjev in bojnikov, pododbor Maribor.

Prestolnica brez prebivalcev

Pred nekaj leti je sklenila sezidati avstralska zvezna vlada popolnoma novo prestolnico in sedež osrednje zvezne vlade v Kamberl. Predlog je bil v javnosti oduševljeno sprejet ter naj bi mesto postalo remek-delo avstralske pionirske splošnosti ter dokaz, da niso samo Američani kos postavljati cvetoča mesta sredi dotlej neobliedenih pokrajin, temveč tudi Avstralci. Z ogromnimi denarnimi žrtvami so zgradili vsa ministrstva, parlament, gledališče in še celo vrsto dru-

gih javnih poslopij ter čakali, da se prično naseljevati v njej poleg državnih uradnikov, ki bi se morali vseliti šele prihodnje leto, tudi drugi prebivalci. V tem pričakovanju pa se je zvezna vlada močno prevarila, ker se nihče ne mara naseliti v bodoči prestolnici, ker je v njej vsakemu predolgočasno. Tako nima danes Kambera razven uradnikov, ki so prisiljeni tam stanovati, niti deset drugih prebivalcev.

Spričo tega je vlada opustila načrt nadaljne izgraditve Kambera ter se zadovoljuje z deli za ohranitev že zgrajenih poslopij. V velikih, toliko slavljenih na novo urejenih parkih pa raste že sedaj r. rehodno grmovje, po katerem se šetajo namesto lepih Avstralk divje zveri.

Skrivnostno letalo na Korziki.

V ponedeljek se je spustilo brez predhodnega obvestila v nekem samotnem kraju na Korziki skrivnostno letalo, na katerega je že čakal osebni avtomobil. Letalo sta vodila dva letalca ter je nosilo italijanske barve in mednarodne označbe. Letalca sta sedla takoj v čakajoči jih avtomobil ter se z njim odpeljala v neznan smer. Ker ni bilo nobenih dokumentov niti lastnikov, so lokalne oblasti takoj zaplenile letalo. V letalu so našli 10.000 protifašističnih letakov, v katerih se poziva italijanski kralji, da ukine fašistično diktaturo. Za skrivnostnimi letalci ni nobenega sledu, kakor tudi ni znan vzrok pristanka letala, ki je v popolnoma uporabnem stanju.

1000 ljudi umoril in oropal.

Po mnenju svetovnih kriminalnih strokovnjakov pritiče naslov kralja vseh roparjev in morilcev kitajskemu razbojniku Cu-Tien-Cungu. Mož je lastnoročno umoril in oropal nad 1000 žrtev, med njimi nad sto belcev. Teh tisoč umorov so mu s pričami dokazali na skoro pol leta trajajočem procesu. Koliko umorov pa je izvršil še poleg tega, ni znano.

Gozdovi gore.

Kot posledica silne vročine v zadnjih dneh so številni gozdni požari povzročili milijonske škode. Tako je gorelo samo v sredo 15. tm. nad 25.000 jutrov gozda na Zagrebški gori, nad 500 jutrov na Jelovci, potem veliki gozdni kompleksi Auerspergovih gozdov na Kočevskem. Požar je zajel najlepše gozdove na Medvedjaku, kjer gore stoletne bukve in mogočni hrasti. Požar traja že več dni, ter je pogorelo že 12 hektarjev gozda.

Občinam dravske banovine interesiranim na gozdovih veleposestev

Kr. banska uprava razglša: Zakon o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih je bil objavljen dne 26. junija 1931 v Služb. Novinah in je stopil ta dan v veljavo. Po § 24 tega zakona morejo biti agrarni interesenti za gozdove onih veleposestev, ki presegajo 1000 ha, tudi občine, ako so ti gozdovi potrebni za preskrbo občanov s kurivom in s stavbenim lesom, za domačo industrijo, za pašo ali za ostale gospodarske potrebe.

Prošnjo za dodelitev gozda je vložiti po zgoraj omenjenem zakonu na kraljevsko bansko upravo v Ljubljani do 26. julija 1931. Ker se na kasneje vložene prošnje po zakonu nima več ozirati, je strogo paziti na določen termin in je oddati prošnjo priporočeno na pošto.

Občina, ki je interesirana na dodelitvi gozda, naj navede, od katerega veleposestva želi del gozda (v poštev prihajajo, kot rečeno, samo veleposestva z nad 1000 ha gozda) in v kake svrhe ga potrebujejo.

Prošnje bodo rešene tekom 6 mesecev. Postopanje pri dodelitvi gozdov agrarnim subjektom predpiše poseben pravilnik, ki ga izda v kratkem minister za poljedelstvo v sporazumu z ministrom za šume in rudnike.

Veleposestva v mariborski pokrajini, ki imajo nad 1000 ha gozda.

1. Dr. Attems Ferdinand, Slov. Bistrica, Brežice, Podčetrtek; 2. Josip Herberstein, Ptuj; 3. Kobi Anton, Kozje; 4. Ljubljanska škofija, Gornji grad; 5. Lenarčič ing. Milan, Josipdol, Pohorje; 6. Perger Artur, Mislinje; 7. Szapary Ladislav, Murska Sobota; 8. Thurn Douglas, Guštanj; 9. Thurn Vincenc, Guštanj, Vitanje; 10. Windischgrätz Hugo, Komjice, Podsreda-Bogensperg; 11. Windischgrätz Dr. Alfred, Rogatec; 12. Zabeo dr. Alfonz, Fala; 13. Zichy Marija, Beltinci; 14. Esterhazy Nikola, Dol. Lendava.

Kr. banska uprava razglša.

vsled brzojavnega naloga ministrstva notranjih poslov:

Da bi se zagotovilo pravilno vnovčenje letošnje žetve pšenice, je sklenil ministrski svet, da država intervenira, da se bodo cene pšenice držale. Zaradi tega bo izvozniško društvo pooblašeno, da bodisi neposredno ali pa preko kmetijskih zadrug v vsakem času, počenši od 5. julija t. l. dalje kupuje ponudene količine pšenice po najmanjši ceni 160 (stošestdeset) Din za 1 q za pšenico povprečne kvalitete, naloženo v vagonu in po odgovarjajoči višji ceni za pšenico, naloženo v vlačilec. Priznane boljše vrste pšenice se bodo plačale sorazmerno višje. Te cene se bodo za vse vrste pšenice tekom leta polagoma dvigale. Država bo dala izvozniskemu društvu v to svrhu potrebna sredstva na razpolago.

V zvezi s to odredbo kraljevske vlade in da se obdrži cene pšenice na najmanjši višini Din 160, se po naročilu ministrstva objavlja sledeče pojasnilo:

1. Določena cena se nanaša na pšenico, ki je suha in zdrava, dobro rešetana in odgovarja povprečni dobri kvaliteti letošnje žetve.

2. Pšenica, katero bo producent vozil v vlačilec, se bo plačala dražje; to povziranje cene se bo objavilo po prilikah z ozirom na stroške dotične vlačilne postaje.

3. Ako producent ne proda svoje pšenice potom kmetijskih zadrug, temveč trgovcu za skladišče, se smejo odbiti od objavljene cene samo stroški dovoza do železniške ali vlačilne postaje in pa krajevni stroški, če jih ni producent že sam plačal.

4. Cena se bo določila za posamezne kraje v državi po kvaliteti pšenice in sicer v začetku dovozne (prodajne) sezone in se bo pozneje polagoma zvišala, kar bo veljalo kot povračilo za stroške hranjenja, za obresti, primanjkljaj (manj) in slično.

Zupanstva morajo to naredbo brez odlaganja na krajevno običajen način objaviti občinstvu in pri tem zlasti povdariti ceno pšenice in okolnost, da se bodo tudi te cene tekom leta zvišale in da se sme pšenica svobodno prodajati ne samo izvozniskemu društvu in kmetijskim zadrugam, temveč tudi vsakemu

drugemu kupcu kot n. pr. trgovcem, mlinarjem itd. in sicer po zgoraj navedeni v odredbi vlade določeni ceni. Obenem morajo zupanstva skrbeti za izvrševanje odredbe kraljevske vlade v smislu gornjega pojasnila in točno paziti, da se ne bodo z brezvestnimi spekulacijami kvarile tržne cene, in vsak tak slučaj takoj javiti višji oblasti, ki mora uporabiti ustrezno zakonite mere in o tem poročati kraljevski banski upravi. Obenem treba kraljevski banski upravi vsak mesec poročati, kako se gibljejo cene, koliko pšenice je bilo prodane in sploh vse, kar se tiče doseženih uspehov omenjene odredbe kraljevske vlade.

Sport

PLAVALNE TEKME ZA PRVENSTVO DRAVSKE BANOVINE BODO V LJUBLJANI!

Upravni odbor LPP je na svoji redni seji 15. t. m. soglasno sklenil, da se radi tega, ker ni došlo do medsebojnega aranžmana z mariborsko občino, oziroma z upravo kopališča na Mariborskem otoku, prenese tekmovanje za prvenstvo podsaveza v plavanju, waterpolu in skokih za leto 1931 v Ljubljano, in sicer v sportno kopališče Ilirije.

Iz LNP.

Igralec Frangeš Ernest (SK Železničar, Maribor) se preda kazenskemu odboru zaradi prestopka pri tekmi SK Celje:SK Železničar dne 12. t. m. v Celju. Predasta se u. o. SK Svoboda, Ljubljana in ISSK Maribor, ker 12. t. m. nista oddala postavbe moštva na predpisani tiskovini. Verificira se s pravom nastopa 25. t. m. za SK Železničarja Maribor Krameršič Konrad. Pozivajo se klubi, ki so že prejeli izkaznice v izpolnitev ter jih še niso vrnili, da jih vrnejo do prihodnje seje LNP.

Dva nova jugoslovanska plavalna rekorda Villana

je Jug. plavalni savez verificiral na svoji zadnji seji, in sicer na 50 m prosto 28.4 in 200 m prosto 2:36.4.

Nov svetovni plavalni rekord.

Francoski plavač Taris je postavil ob priliki otvoritve plavalnega stadiona v Reimsu na 300 m prosto nov svetovni rekord s 3:27.6. Na 100 m prosto je dosegla gđ. Godard s 1:10.4 nov francoski rekord.

Medklubski odbor LNP, službeno.

V soboto, dne 18. t. m. se vrši ob 18.15 na igrišču ISSK Maribora prijateljska tekma SK Sturm, Gradec:SK Rapid. Službuječi odbornik g. Amon.

V nedeljo, dne 19. t. m. se vrši ob 16.30 prijateljska tekma SK Železničar rezerva:SK Rapid rezerva, ob 18. pa prijateljska tekma SK Železničar:SK Celje.

Službuječi odbornik g. Lorber. Tajnik.

Kolesarski klub »Poštela«

priredi v nedeljo, dne 19. t. m. na progi Tezno—Hajdina—Račje—Radvanje (46 km) poletno kolesarsko dirko. Start ob 14.30 pri gostilni Seveder na Teznu, cilj pri gostilni Lobnik v Radvanju.

Dirkališnica za obubožane plemiče.

Zadnjič smo poročali o veliki palači v San Franciscu, v kateri preživljajo zadnje dni svojega življenja obubožani bivši milijonarji. Sedaj pa so otvorili v okolici Berlina tudi dom za obubožane plemiče, kjer imajo brezplačno prenočišče in hrano. Dom ste zgradili in upravljate dve znani zvezdi predvojne nemške cesarske visoke družbe, gospa von Goltz in Brigita von Werner. V odboru je tudi so-proga državnega predsednika, maršala Hindenburga. Imena obubožanih plemičev in plemkinj, ki žive v tem domu, drže v tajnosti. Znano pa je, da so med njimi celo člani bivših kneževskih družin.

Mravlje se ženijo kar sredi mesta.

Na stolnem trgu v Bresciji so se te dni zbrale milijarde rdečih krilatih mravelj. Žvželjke so se v strnjenih gruclah, velikih kakor oblaki, razprostirale po trgu in po bližnjih ulicah ter so tvorile za prebivalstvo hudo nadlego. Golobi, ki gnezdiijo na trgu, so bili tako prestrašeni, da si niso upali zapustiti gnezd. Po poroki, katero plačujejo samci z življenjem, so trume samic zapustile mesto.

M. Zevacev

V senci jezuita

Zgodovinski roman

159

»Hvala vam še enkrat,« je dejala. »Bodite prepričani, da ne pozabim važne usluge, ki ste mi jo storili, in da vam pokažem prav kmalu svojo hvaležnost.«

»Neznatna je moja usluga, madam,« je odgovoril D' Ese in prebledel nenadoma. »Na vsak način pa vem, da sem storil uslugo kralju, ker sem preprečil nezgodo.«

Menjala sta leden smehljaj. Nato je zdajala vojvodinja v polnem galopu, D' Ese pa je sledil tik za hrbtom, misleč si:

»Ali je zažvižgala modrasica! Ako ji kralj ne poru- je zob, se zgodi kaj lahko, da me piči — če ne danes pa jutri... Moral bom se varovati!«

Dočim je igral tako D' Ese svojo ulogo v komediji, ki jo je bil zasnoval Franc I., je igral Šatenjre svoje.

Žileti so bili dali zelo nemirnega konja; treba je bilo vse dovršene spretnosti in hladnokrvnosti La Šatenjrejeve, da je preprečil nesrečo.

Vsak hip je moral plemič prijeti njeno žival za po- vodec in jo ustaviti, da jo pomiri.

Tako se je zgodilo, da sta zaostala kmalu daleč za lovsko družbo.

»Dobitva jiti!« je dejal La Šatenjre nenadoma.

Žileta, ki ji je rojilo po glavi samo to, da ni videla onega, ki ga je iskala z očmi, Žileta, vsa zagledana v svoje žalostne misli, ni videla v tem trenutku, da stojita na razpotju več cest...

Katera je bila prava?

Nedvomno ona, ki jo je ubral La Šatenjre; zakaj on, ki je napenjal dotlej vse svoje moči, da pomiri Žile- tirno žival, jo je želel zdajci še nakanjati.

Dasi je bila dokaj malo vajena jahanja, se je Žileta vendar dobro držala v sedlu.

Tako sta galopirala dobrih deset minut.

Zdaj nista slišala nič več hrupa ostalih lovcev.

Žileta je slišala samo še peketanje svojega in spremljevalčevega konja.

Kakor se dogodi navadno, se je zavedla mahoma tihote, ki jo je obdajala.

Hotela se je ustaviti.

Toda — bodisi slučajno, bodisi namenoma — bič njenega spremljevalca je zabodil ta hip na zadek nie- nega konja, ki je zdirjal naprej kakor besen.

Sele petsto korakov dalje se je posrečilo Žileti usta- viti žival. Skočila je na tla in izjavila, da ne gre dalje za nobeno ceno.

»Kakor ukazete, madam,« je dejal La Šatenjre in se nasmehnil.

Nato je razjahal tudi on.

Obenem pa je ošinil svojega konja z vso silo, tako da je zdirjal kakor nor — za njim pa vrtnec, ki ga je jahala Žileta.

To se je zgodilo tako naglo, da deklica niti ni mogla opaziti njegovega dejanja.

La Šatenjre se je zagrohotal.

»Zdaj sva brez konja,« je dejal. »Za našina dva be- gunea se nič ne bojim, ker pritečeta itak gotovo za nama... toda vi, madam...«

Žileta je molčala.

Ta dogodek je ni vznemirjal nič kaj posebno. Na- robe, bil ji je dobrodošel izgovor, da se ji ni bilo treba dalje udeleževati lova.

»Aha, že vem!« je vzkliknil zdajci La Šatenjre in se udaril po čelu. »Saj sva komaj par minut od Pu- ščavnikov jame... Tam ostane lahko gospa vojvo- dinja popolnoma na varnem, dočim pojdem jaz iskat. Upam, da vam je ta načrt po godu?«

»Prav povšeči mi je,« je odgovorila Žileta naglo. Mislija je samo na to, da ostane gotovo celo uro sama.

Da bi mogla pobegniti, ji ni prišlo niti na um; toda že sama misel, da bo vsaj za par minut prosta nadlež- nega nadzorstva, ki ga izvajajo nad njo, ji je bilo v ve- liko olajšanje.

In tako ni delala nobene težave, marveč je šla rada z La Šatenjrejem, ki jo je res privedel v par minutah do votline.

Tam se je plemič ustavil. Videlo se je, da moče oplasiti dekleta.

»Madam,« je dejal. »tu sva zdaj pred puščavnikovo jamo; v njej ste docela varni... Jaz pa, ako mi dovoli- te, se oddalim nekoliko, da najdem pot, kako vas spravi- m nazaj v Fontenblo.«

»Dajte gospod,« je zamrmrala Žileta in oči so se ji zaiskrile radosti, ki je ni mogla prikriti.

»Torej vas najdem potem še tu, madam?«

»Da... Počakam vas tukaj!«

In naglo je stopila v votlino, dočim je La Šatenjre odhajal.

Preden sledimo Žileti v nekdanjo »puščavnikovo jamo«, izpregovorimo par besed o La Šatenjreju.

Naši čitatelji morda še niso pozabili prizora, ko je Franc I. obljubil Žileto za ženo tistemu izmed svojih treh najljubših plemičev, ki spravi Manireda v njego- vo oblast.

La Šatenjre, Sansak in Ese so bili sklenili, da ho- čejo doseči svoj namen z združenimi močmi, in so kockali za Žileto.

Dobil je La Šatenjre.

Videli smo, da se je žlahtni trojici prav temeljito posrečilo dobiti Manireda v svojo pest.

Vsled tega je mogel La Šatenjre — takrat upati, da postane Žiletin mož, ako izkaže kralju res kako ve- liko uslugo.

Poročiti Žileto pa je pomenilo, postati velik odlič- njak, lastnik zvenečega naslova in prostranih posestev, ki jih je bil kralj zapisal Žileti, ko jo je imenoval za vojvodinjo Fontenbloško.

Plemič si je ubijal možgane dolgo časa, češ, kakšno uslugo naj izkaže kralju.

In tuhtal je še vedno, ko ga je poklical kralj tisto jutro pred odhodom na lov ter mu razložil svoj načrt, kako posiliti Žileto.

La Šatenjre je sprejel svojo vlogo z navdušenjem.

Ako postane Žileta kraljeva priljeznica, je morala dobiti moža; vdanega moža, dovolj prijatelja kralju, da ne bi oviral njegovih ljubezenskih poželjenj.

»Ta mož bom jaz!« je sklenil plemič sam pri sebi.

Ničesar hudega sluteč je stopila Žileta v jamo.

Premislila jo je s pogledom.

Votlina ni bila posebno globoka in tudi ne temna.

Bila je popolnoma zapuščena.

Žileta je sedla s trepečoim srcem na mahovo klop, ki je bila napravljena v ozadiju votline.

Čutila je, da je napočila odlična minuta.

Da je bila bolj prekanjena, bi se bila vprašala ne- dvomno, kako da je tako mahoma ponehalo tisto ne- umorno nadzorstvo, s katerim se jo preganjali doslej.

Ona pa je mislila, samo da ji je priskočil slučaj čudežno na pomoč.

Trepetała je. Zakaj zdaj jo je čisto jasno obhajala misel na beg. Njen načrt je bil kmalu gotov; odpravi se in pojde na slepo tja v en dan, dokler ne najde hi- še, kjer bo mogla prositi gostoljubia.

Sele tam je hotela premišljati, kako bi obvestila njega, ki ga je smatrala še vedno za svojega pravega očeta, in se zatekla k njemu.

Ko je sklenila to z radostjo, je čakala Žileta par minut, da La Šatenjre odide.

Nazadnje, ko se ni mogla več premagati, je plan- la lahkih nog proti vходу votline.

Toda, baš, ko je hotela skočiti na prosto, je pre- rezala temna senca žarek solca, ki je sijal v votlino; bila jo moška postava. Žileta je kriknila od strahu in groze.

Ta mož je bil Franc I.

Smehljaje se, je približal Žileti.

Bil je samo nekoliko blede; rahel drget mu je šel po vseh udih.

S skokom se je umeknila deklica v ozadje votline. Rekla ni ničesar; pač pa je zbrala vse svoje moči za borbo, katere bližino je čutila.

»Skrbelo me je,« je zajecel kralj. »Upam, da se vam ni pripetilo nič hudega?«

V tem je stopal neprestano bližje.

Žileta je zdajci začutila skalnato steno za hrbtom.

Videla se je izgubljena.

Pred njenimi očmi se je zamajalo kraljevo obličje s svojimi drhtečimi ustnicami in žarečimi očmi.

Takrat pa jo je obšlo nenadno navdahnjenje — eno tistih, ki jih rodi v razgretih možganih vročica skrajne- ga trenotka — in dejala je:

»Nič se mi ni pripetilo, oče!«

Franc I. se je ustavil, kakor da je treščilo vani.

Ta beseda, ki jo je izrekla Žileta zdaj prvičkrat, beseda, za katero je melodeval zaman prejšnje dni — beseda oče se je dvignila med njim in deklico kakor stena.

Bil je kakor omamljen od udarca.

Roke so se mu tresle in obraz mu je prebledel v poslednjem krču pomisleka.

Oče! Bil je oče tega deteta, ki ga je hotel po- siliti!

Ona pa mu je gledala smelo v obraz, in njen jasni pogled je bil najstrašnejša obtožnica.

Stala je ravno in pokonci, polna ponosa; ustnica ji je rahlo vzdrtela, sicer pa se ni ganila, kakor da je okamenela. Predobro je čutila, kako rahla je stena, ki jo je bila postavila v svoje varstvo.

Borba v srcu Franca I. je trajala več minut. smir- no težkih minut. Žileta si ves ta čas niti ni upala pre- stopiti, boječ se, da ne bi s tem podrla čara, ki je jemal kralju odločnost.

Borba je trajala dolgo; zakaj v takšnih položajih so minute enake uram.

Toda mahoma je ošinil Franc I. deklico s plame- nečim pogledom. Vsak pomislek je bil izginil v njegovi duši; ugasnil je sleherni strah, zamrl sleherni gla- vesti. V njegovi domišljiji so igralo samo še slike pohote, ki jo je čutil tako blizu, v brezpogojnem dosegu svojih želja. Celu gotovost, da zagreši s tem krvoskrunstvo, ga je podžigala le še bolj. Vsa njegova gladka zunanjost se je luščila kakor rahla politura. Bil je samo še nasilni soldat, razuzdani zavojevalec, zver.

Ves prepadel je zarencal.

»Kdo ti pravi, da sem tvoj oče?«

Zakaj plačujete

vino po 10 Din, ko dobite v vinotoku Puhali Rošpoh (Vinski dol) dobro vin- ce po 8 Din. 2045

Dvosobno stanovanje

s kuhinjo in pritliklinami išče stroje- vodja Franc Robnik, Tvrniška cesta št. 4. 2052

Prodám hišo,

2 sobi in kuhinjo. Pobrežje pri Mari- boru. Gubčeva 27. 2051

Ovejo volno,

kemično čisto od posteljine odeje in vložke, 500 kilogramov, tudi majhne kolečine prodaja polovično ceno pra- ve vrednosti tapetnik. Vojašniški trg 1. 2046

Potrži neizmerno žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni, nepozabni so- prog, oziroma oče, gospod

Franc Pirk

strojevodja drž. železnic, v pok.

V petek, dne 17. julija 1931 ob 3. uri po kratki mučni bolezni in spreviden s tolažili sv. ve- le v 67. letu svoje dobe Bogu vdanu preminul.

Pogreb blagopokojnika se bo vrši v nede- ljo, dne 19. julija ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v pon- deljek, dne 20. julija ob 7. uri v župni cerkvi sv. Magdalene.

Maribor, dne 17. julija 1931. 2055

Eufemija Pirk, roj. Ostrigovič, soproga, Frie- Pirk, sin, Roza in Josipina Pirk, hčerki, ter vsi ostali sorodniki.

Inserirajte v „Večerniku“

Nenadoma je preminul naš ljubljeni sin, gospod

Mirko Bunc

učitelj, III. letnika

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v soboto, dne 18. t. m. ob 18. uri v Celju na okoliškem pokopališču.

Studenci pri Mariboru, Trst, Celje, dne 17. julija 1931. 2049

Zalujoci ostali.

Modra galica za tretje škropljenje se dobiva pri Vid Murko, Meliška cesta 24. 2053

Gostilno na prometnem kraju se vzame v najem ali na račun. Cenj. dopise pod »Kav- clia« na upravo lista. 2047

Sanatorij v Mariboru

Gospodsk. ul. 49. Telefon 2358. Lastnik in vodja: primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo

Sanatorij je najmodernejše uteljen za ope- racije, in opremljen z zdravilnimi apa- rati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; toni- zatorjem za elektriziranje po poškodba- in obolelih živcih; dlaternjo za elek- trično pregrevanje in električno izžiga- nje; žarilico »Hala« za revmatična in druga boleča vnetja; »enterocleaner- jem za notranje črevesne kopeli pri za- neki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba prv. razred Dn. 120.- drugi razred 80.- tretji razred 60.-